

Op het einde van het jaar geven we door middel van deze kerstspecial weer een kort jaaroverzicht van de CAF werkzaamheden. In dit overzicht beperken we ons qua "hoofdstukken" tot die zaken die operationeel hoofdstromen geweest zijn in ons werk: Systeemfraude IH en in 2018 in minder mate, Toeslagen. Verder nemen we nog een hoofdstukje "overig" op voor een aantal andere zaken die noemenswaardig in dit jaarverslag. In ruim 5 jaar CAF zijn inmiddels iets meer dan 550 dossiers bekeken. Totaal 92 daarvan zijn na een initiële beoordeling weer afgevoerd. De rest is opgepakt voor verdere behandeling.

De resultaten van de aangebrachte correcties bij de klanten van de facilitators worden niet door ons gerapporteerd, omdat deze worden opgenomen in de BI van de processen die daarvoor opgesteld staan. De belangen bij de klanten zijn lager dan in voorgaande jaren, evenwel nog steeds aanzienlijk bij zowel Toeslagen als systeemfraude IH. De grootste opbrengst zit overigens niet eens in de resultaten en de aangebrachte correcties, maar in de meetbare gedragsverbeteringen die we zien door voor de IH het aangiftegedrag in de tijd te volgen. Voor de IH zien we de omvang van de georganiseerde fraude bij de zorgkosten en de giften afnemen. Recent hebben we over de monitoring van het aangiftegedrag al een meer uitgebreid rapport gemaakt. We nemen daaruit op pagina 2 nog een paar voor zichzelf sprekende plaatjes op. In 2018 won het CAF team een van de challenges bij DF&A. Samen met DF&A wordt momenteel de gehele detectie van (georganiseerde) systeemfraude IH ondergebracht in een toekomstbestendig analysemodel. Dit biedt straks de mogelijkheden om meer velden van de aangifte IH aan een analyse te onderwerpen. Om ons verder door te kunnen ontwikkelen is het wel even wachten daarop.

Systeemfraude IH:

In 2018 zijn 34 zaken geheel afgerond. 3 posten zijn afgevoerd. Tevens bevinden 11 zaken zich in de monitorstand. Dat betekent dat de CAF werkzaamheden klaar zijn, maar dat de zaak in breder verband nog niet is afgerond. Vrijwel in alle gevallen zijn het dan nog lopende strafzaken (sommige nog uit 2015!) of wachten we in een enkel geval op de lokale specialist voor het opleggen van een deelnemersboete. Er zijn daarnaast nog 22 zaken onderhanden. Een aantal zaken komt voort uit eigen analyses. Het gaat om concrete facilitators, maar soms ook om onderzoeken naar bepaalde fenomenen. In 2018 is een nieuw fenomeen bloot gelegd binnen de aftrekpost studiekosten (kosten inburgering) waarmee tamelijk massaal gefraudeerd blijkt te zijn. Deze aanpak heeft ultimo 2018 onze volle aandacht en heeft inmiddels geleid tot een 2 tal lopende strafzaken. CAF staat in contact met andere inspecties, omdat er ook misbruik kan zijn met subsidies die door taalscholen verkregen zijn van DUO. Mogelijk worden daarbij inkomsten verzwegen en/of kosten gefingeerd. De driehoek FJZ/UHB is in september over dit fenomeen nader geïnformeerd en is akkoord met een aanpak daarop. Naast de aanpak van het fenomeen hebben we tevens aangekaart dat we in de behandeling tegen een vreemdsoortige ongelijkheid aanlopen, op het moment dat we (idealiter) een VT tegenhouden. In dat geval kunnen we geen boete bij primitieve aanslag meer opleggen, omdat daarvoor is vereist dat er een te betalen bedrag verschuldigd is. Dit lijkt een hiaat in de wetgeving en is aangekaart via UHB richting DGFZ en staat inmiddels op een lijstje voor reparatiewetgeving.

Totaalbeeld

In 2018 zijn opnieuw metingen verricht naar het aangiftegedrag van ruim 145.000 belastingplichtigen waarvan in het verleden één of meerdere aangiften zijn gedaan door een facilitator. De aanmerkelijke verbeteringen in het aangiftegedrag op de rubrieken die al enige tijd veel aandacht vragen, zorgkosten en giften zet zich nog steeds door.

Hierna zijn 2 typerende plaatjes opgenomen die inzicht geven in het aangiftegedrag van de populatie die gemonitord wordt op zorgkosten en van de populatie die in beeld is gekomen voor het creëren van aftrekposten giften op basis van valse kwitanties:

"Licence to Disturb"

Jaar	Bedrag aftrek Zorg	Bedrag aftrek Zorg na correctie
2013	30.465.982	20.148.710
2014	25.381.648	16.925.607
2015	19.296.629	13.316.071
2016	14.317.651	9.768.989
2017	12.663.705	6.056.102
Eindtotaal	102.125.615	66.215.479

Jaar	Bedrag Giften	Bedrag Giften na correctie
2013	4.770.401	878.286
2014	2.165.996	579.300
2015	944.214	409.357
2016	562.467	332.283
2017	449.297	191.469
Eindtotaal	8.892.375	2.390.695

In deze tweede statistiek is over het jaar 2013 ook het resultaat van de zeer forse navorderingsactie te zien. Bij deze groep zijn ook forse boetes opgelegd van 75%. Het jaar 2012 valt inmiddels buiten de 5 jaar die we in beeld brengen, maar was even zo spectaculair qua resultaten.

Wederom is een aantal adviseurs strafrechtelijk vervolgd. In vrijwel alle gevallen zijn facilitators veroordeeld met stevige straffen. Veel zaken moeten nog voorkomen bij de strafrechter. In 2018 heeft geen actieweek systeemfraude IH plaatsgevonden. De samenwerking met de behandelteams P, de poortwachters en de behandelaars vanuit MKB enerzijds en met FIOD en OM anderzijds verloopt goed. Er is daarnaast behoorlijk geïnvesteerd in de keten, om ook bezwaar en verweer beter in de aanpak mee te nemen. We zien een duidelijk patroon van zaken die overeind blijven bij de rechter en dat is prima.

In 2018 zijn –in lijn met de aanpak giftenaftrek- bij diverse ANBI (15 stuks) derdenonderzoeken ingesteld. Indien daar aanleiding toe was zijn deze onderzoeken in een latere fase uitgebreid naar een zgn. ANBI onderzoek, met als uiteindelijk gevolg dat op meerdere plaatsen de ANBI status is ingetrokken of nog ingetrokken gaat worden.

Het team is in de afgelopen periode meermalen betrokken bij beïnvloeding van de regelgeving en heeft op deze wijze diverse adviezen gegeven om fraudemogelijkheden aan de voorkant te verkleinen en/of te voorkomen.

Het voornemen om in 2018 de aanpak te verbreden naar andere elementen in de aangifte, is nog niet echt gelukt. We zijn hier in mede afhankelijk van de ontwikkeling bij DF&A. De focus ligt daarbij altijd op mogelijke georganiseerdheid. De challenge heeft al wel uitgewezen dat hier nog veel meer potentie in zit. Tijdens die challenge hebben we bijvoorbeeld gekeken naar facilitators die ver bovengemiddeld zorgen voor uitworp en dat leverde meteen een eerste interessante casus op. Deze casus is direct opgepakt door P Heerlen Buitenland, met correcties boven het miljoen als gevolg. Inmiddels is deze facilitators geheel gestopt met deze praktijken en heeft deze zelfs het land verlaten. De aanpak van scholingskosten is een ander voorbeeld van andere elementen in de aangiften die aandacht behoeven. Meestal is dan sprake van systeemfraude, maar vaak ontbreekt een concrete dader. Bij de meer specifieke rubriek inburgeringskosten zien we de facilitators overigens wel degelijk in beeld komen.

CAF heeft verder een memo geschreven waarin we onze zorgen hebben geuit voor de houdbaarheid van een deel van de data analyse technieken. Als dienst moeten we –in onze ogen- ervoor zorgdragen dat we ten alle tijden eenduidig registreren welke dader een bepaalde aangifte heeft ingediend of een aanvraag heeft gedaan. Om dit scherper in beeld te krijgen is nog een weg te gaan en hiervoor loopt inmiddels een traject met UHB en IV.

"Licence to Disturb"

Toeslagen

In 2018 zijn 5 zaken geheel afgerond. In 2018 zijn daarnaast 5 posten afgevoerd. Bij 1 post is het CAF deel klaar en staat de post op monitorstand omdat we nog wachten op de afwerking daarvan bij Toeslagen. In totaal 7 stuks zijn nog lopend, waarvan een aantal vrij recent zijn opgevoerd. In 2018 is het CAF team gestart met een onderzoek naar de belastingplicht van een aantal opvanginstellingen, nu gebleken is dat veel van die instellingen blijkbaar geen winstaangifte doen. Of de uitkomst van deze pilot heel spannend gaat worden, is op dit moment nog niet te zeggen, maar wat al wel duidelijk is dat we met de opvanginstellingen tot op heden geen enkele discussie hebben over de belastingplicht. Die is er in beginsel. Nu nog de hoogte van de winst juist vaststellen en kijken of de geldstromen conform verwachting in voldoende mate de fiscaliteit raken (als Winst, ROW of Loon), waarbij we tevens ook steeds blijven kijken naar de verhouding kindplaatsen en aantal kinderen dat er zou moeten zijn volgens toeslagen.

In de perikelen rondom de mogelijke overgang van de kinderopvangtoeslag naar DUO is meermalen gesproken met de externe adviseur die dit proces heeft begeleid en zijn beelden uitgewisseld over de frauderisico's en de mate waarin die risico's bij de mogelijke overgang via toekomstige maatregelen worden afgedekt. Er bleven in onze ogen erg veel risico's over en er ontstonden ook een aantal nieuwe, waarbij de overnemende partij nog verre van een antwoord had hoe men daar toezicht op zou moeten uitvoeren dan wel inrichten. Ook de FIOD heeft dit nadrukkelijk aangegeven. Inmiddels is politiek besloten de kinderopvangtoeslag niet elders onder te brengen.

Overig

MKB heeft de pilot PGB afgerond in 2018. De resultaten van deze pilot waren zodanig dat deze een vervolg krijgt, waarbij we zo nu en dan wederom hand en spandiensten verrichten op het gebied van de analyse. Zo hebben we inmiddels ook de cijfers over het PGB jaar 2017 geanalyseerd en ter beschikking gesteld aan de projectleiding.

In 2016 zijn we gestart met de aanpak van facilitators die actief zijn met het (op basis van no cure no pay) benaderen van bedrijven om voor hen premiekortingen te claimen. De bedrijven die in beeld waren bij het CAF zijn aan een nader onderzoek onderworpen. Met een enkeling was niets mis, maar bij de meeste bedrijven zeker wel. Gebleken is dat de ingediende claims vaak niet terecht zijn en dat zelfs gebruik wordt gemaakt van valse stukken om dit te onderbouwen. Inmiddels zijn er op dit terrein 3 strafzaken geweest inclusief enige publiciteit. Bij de werkgevers is voor de nodige tonnen gecorrigeerd.

Naast samenwerking met DF&A op het terrein van de IH, heeft inmiddels ook een intake plaatsgevonden voor de OB. Wij verwachten dat we in 2019 dan ook vaker op dit terrein actief kunnen worden en daarbij dus ook meer georganiseerd misbruik in de OB in beeld kunnen brengen. Deze manier van kijken naar data kan overigens ook een dimensie toevoegen aan reeds bestaande analyse producten zoals OB carrousel, OB negatief, OB positief.

In 2017 is mede in het kader van de topstructuur besloten dat het CAF team qua aansturing voortaan direct valt onder de [] MKB, waarbij er over de aard en omvang van de CAF werkzaamheden een periodiek overleg plaatsvindt met de [] van de 4 lijndirecties en de directie Vaktechniek. In 2018 is bij dit overleg ook de [] DF&A alsmede recent ook de [] Belastingdienst aangeschoven.

CAF heeft het afgelopen jaar op allerlei terreinen "duwtjes" gegeven met als doel de behandeling van bepaalde fenomenen effectiever en efficiënter aan te pakken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan pakketbezorgers (die hun omzet onvoldoende aangeven), onvoldoende zicht op letselschade uitkeringen (met mogelijke gevolgen voor zowel box 1 als box 3), uitgaande moneytransfers en geldstromen via debitcards (die we onvoldoende in beeld hebben). In al deze voorbeelden zijn vaak grotere instellingen betrokken en spelen die een facilitaire rol. Het lukt ons om er aandacht voor te krijgen, maar verder zijn we sterk afhankelijk van de betrokken lijndirecties.

Er zijn daarnaast nog genoeg terreinen waarop de CAF aanpak iets extra's kan toevoegen. In 2019 willen we samen met de vertegenwoordigers van de lijndirecties, UHB, FIOD en de [] in beeld brengen waar we eventueel nog een rol van betekenis zouden kunnen spelen. Uiteraard beseffen we ons dat capaciteit overal een issue is, maar hebben we ook de overtuiging dat het daarbij effectiever en efficiënter is om in een aantal gevallen meer de pijlen te richten op de veroorzakers van (systeem) fraude, dan op individuele gevallen.

"Licence to Disturb"